

სიძვიდრის ბურჯი

და

ახალი წელიწადი პირველი ენაენის თვე

მ. მ. ძალისტრატი

კუძღვნი ივერის მუშებთ

„რომელმან შეჰქმნა სამყარო ძალითა მით ძლიერითა
ზეგარდმო არსნი სულითა ჰუენა ზეცით მონაბერიითა,
ჩვენ კაცთა მოგვცა შვეუანა, გვაქვს უთუაღბვი
ფერითა,

ახალ-სენაკი.

კ. თაუართქილაძის სტამბა.

1893

სიმდიდრის ბურჯი

და

ახალი წელიწადი პირველი ენკანის თვე

მ. მ. ძალისტრატე

(გუძღვნი ივერის მუშებთ)

31157

„რომელმან შეკქმნა ძალითა მით ძლიერითა,
ზეგარდმო არსნი სულითა ჰყუნა ზეცით მონაბერითა,
ჩვენ გაცთა მოგვცა ქვეყანა, გვაქვს უთვალავი
ფერითა“

ახალ-სენაკი.

თავადაჭრის სტამბა.

1893

Дозволено ценз. Тифлисъ, 16 Юня 1893 г.

სიმდიდრის ბურჯი

და ახალი წელიწადი—პირველი ენკენისთვე.

„რომელმან შეჰქმნა ძალითა მით ძლიერითა,
ზეგარდმო არსნი სულითა ჰყვნა ზეცით მონა-
ბერითა,
ჩვენ კაცთა მოგვცა ქვეყანა, გვაქვს უთვა-
ლავი ფერითა“.

როდესაც პირველი კაცი ღვთის მცნებას გარდახდა, მაშინ მისცა ქვეყანა სიმდიდრის ბურჯად „უთვალავი ფერითა“ ოფლითა პირისა შენისათა სჭამდე პურსა შენსა, ვიდრე მიქცევამდე შენდა მიწად, რომლისაგანაც ხარ დაბადებული (შესაქ. 1—19). მას შემდეგ, სიმდიდრის ბურჯის შესახებ, არაფერი ჰთქმულა ჩვენში იმდენი, რამდენიც სხვა და სხვა წოდებათა მოღვაწეობაზე.

ქვეყნის სიმდიდრის ბურჯის ცხოვრება და მოღვაწეობა, თითქმის შეუმჩნეველად მიმდინარებს, არ ფასდება, როგორც სხვების...

ამეგებზე ძალიან ცოტა იწერება, სხვების კი ღირსეულად თუ უღირსოდ ქება დიდებით ცამდე აჰყავთ. სიმდიდრის ბურჯის შრომა, ღვაწლი, თითქო გამოუჩენარი იყოს ცხოვრებაში, მაშინ, როდესაც პირველი და უმთავრესი ხელობით დიდი და უდიდესი ღვაწლი მაუძღვით საზოგადოების წინაშე.

ვისი შრომით მდიდრდება ქვეყანა? მიწის მოქმედი მუშებისაგან. ვისი შრომაოფლით მოდის: პური, ღვინო და სხვა მიწის ნაყოფი, როგორიც არის ქვეყნის სიმდიდრის ბურჯი? ესრეთ წოდებული „გლეხებისაგან“. ვინ აშენებს: საქონელს, ცხვარს, ხარ-კამბეჩს და სხვა შინაურ ცხოველებს, რომელნიც მილიონობით იკვლება—ინოცება, „გლეხოზა“. ვისი ხელებმა გააშენეს, ის მშენებელი ხელობის დიდრო-

ნი: ეკლესიები, სახლები და სხვა, გონების გამაცვიფრებელი შენობები? იმ მუშა ხელებმა, ურომლისოდ კაცობრიობის სიცოცხლე შეუძლებელია. ერთი მხოლოდ, ბუნებას ამათთვის ურგუნებია: მამა-პაპური ყველაზე უკეთესი ხელოვნება — მუშაობა, რომელთაც მიუძღვით მადლიანი ღვაწლი საზოგადოების წინაშე, იმა უპირველესი ხელობით, რაც ერთად ერთი საუკეთესო სახსარია: კაცობრიობის სიცოცხლისათვის, სწავლა-მეცნიერებისათვის, მდიდარი და ღარიბის, ჯან მრთელის და უძლოურის, საქმიანი და უსაქმოსი, — ყველასი, კუჭის დედა-ბოძია მუშა, როგორც სიმდიდრის ბურჯი

სწორეთ, ის კურთხეული მუშა, რომელიც თავის ოფლით ჰსჭამს ლუკმა პურს და სცხოვრებს ყველაზე უკეთესი — უშიშარი ხელობით. იმ წმინდა ხელობით, რაც თავდაპირველად, ღმერთმა კაცს მოვალეობად დაუდგინა — მიწის მუშაობა, რისთვისაც ადამს სამოთხიდგამ გამოატანა: კავი, ხორბალის და ბამბის თესლო, ჰხენე-

დით და თესვიდით, ზამბით ბუნებას შეი-
მოსდეთო. მეორეც, ზარმაცობა ბუდვა:
ცოდვა-სენის, შურის და შტრობის; ხო-
ლო ჯაფა, შრომა, წმინდა წყაროა: მხია-
რულების, შემსუბუქებელი ყოველ გვარ
მოწყენა—მწყუხარებისა. მუშაობაში გარ-
თულ ადამიანს არა აქვს დრო ცოდვა—მო-
წყინებისთვის იფიქროს, განსაკუთრებით
მას, ვინც ჩასცქერის დედა მიწის გულის
უფასო ღირსებას. რომლისაგანაც იგი შე-
ქმნილა, თითქმის ღვთიური მეცნიერებისთვის.

ამ ქვეყნად მყოფმა ადამიანმა უფრო
უნდა შეიყვაროს—შეისწავლოს, იმ დედის
თვისება—ძალა, რომლისაგანაც იგი დაბა-
დებულა და გაზრდილა. ზოგიერთები ამ
დედა მიწის ღირსებაზე სრულიად არ ჭფიქ-
რობენ, არა ჰსურთ მიწის სიმდიდრის გაც-
ნობა,—არ ჰხმარობენ ხელებს ამ წმინდა
საქმისათვის, მით უხვევენ გვერდს კიდევცა;
მაგრამ იგივე მუშასთან, არა მუშა, ისე
შეკავშირებულია მიწასთან, რომ ჰაერშიაც
აფრინდეს ისევ დედა მიწაზე უნდა დაეშვას,

რადგან მიწა თავის—ძალ-ღონეთი იჭერს,
 არ უშვებს, როგორც თავის ნაშობს და
 გაზრდილსა. რამდენსაც აქეთ გვაძლევს,
 იმდენს ძალა უნებურად იქეთ გვართმევს.

ვინ მოსთვლის თუ, რამდენი ფილო-
 სოფნი, —მეცნიერნი და უმეცარნი, მწყე-
 სები და სამწყესოები, რომელთაც თავისი
 ცხოვრებით სხვისი სარგებლობას მეცადი-
 ნებდნენ, —უცოცხლიათ და ისევ დედა მი-
 წის გულში შეერთებულა, —ამ წესით, ამ
 რიგად, რამდენიც დედა მიწის ნაყოფით,
 მშვენერნი კაცები და ქალები გამოიზრ-
 დება, იმდენივე მისგან წაიყვანება. ოჸ!
 რა მდიდარია მიწა!

უსულდგმულო ცხოვრება
 ცის ნიჭად ნუ გგონია,
 იგი მიწის ყოფილა
 რასაც ბოლო ქონია.

ი. ჭავჭავაძე

ამ გვარად, ყველა სიკვდილის შეი-
 ლებთა შორის, წმ. იოანე ოქროპირი

უფრო აქებს მიწის მუშას, რადგან ის არის ყველაზე უსაჭიროესი ხელობა, — ხენათვის, როგორც უფლისაგან პირველი მცნებად მიცემული „ოფლითა პირისა შენისათა ჭსჭამდე პურსა შენსა“.

მართალია, მიწის მუშაობა ადამიანს საძნელო შრომად და მოსვენების მტრად მიაჩნია; მაგრამ ყველასთვის ძვირფასი ხელობაა ნივთიერების და გონების მხრით, წმინდა წყაროა: სიმდიდრისთვის, ადამიანის ჯანმრთელობისთვის, მხიარულების და მოთმინებისთვის.

აუცილებელი საჭირო „პური ჩვენი არსების“ თვითოეული კაცისთვის: მეფეთა, და ქვეყნის უფროსების, მეცნიერთა და უმეცართა, მწყემსთა და სამწყსოთა, მასწავლებელთა და მოსწავლეების, ჩინიანთა და უჩინოსი, მილიონობით ჯარის კაცთათვის, ძლიერი და უძლოურისა, მდიდარი და ღარიბისა, მსყიდველი და გამყიდველისთვის, მოსამართლე და უსამართლო დიდი და პატარასი, ძუძუ მწოვარა უსუსური

ბაღდადისა — დღიური საზრდოვანთა აუცილებელი საჭირო, როგორც მილიონობით პატრონი ვაჭრებისთვის, ისე უკანასკნელი საცოდვავე მათხოვრისთვის.

მრავალია ქვეყანაზე სხვა და სხვა ხელობა, როგორც მაგალითად: ქვეყნის გამგენი, მოძღვარ-მქადაგებელნი, ჟურნალ გაზეთების თანა მშრომელნი, — თუ ესენი მათი დანიშნულებას სვინიდიისიერად ასრულებენ, მაშინ ქვეყანას ბევრი სარგებლობას მოუტანენ, უხასიათოს ხასიათს გაუსწორებენ, უსამართლოს სამართალს ასწავლიან: შეუძლია ბევრი სასარგებლო სამსახური გაუწიოს ყველა მოხელეობამ, მაგრამ არც ერთი ხელობა არ არის ადამიანისთვის აუცილებელი საჭირო, როგორც მიწის მუშაობა, მით უფრო, რომ არც ერთი ხელობა არ არის ქვეყნად, რომელიც არ საჭიროებდეს პურს? მაშასადამე მუშა ხალხი თითოეულად ცალ-ცალკე, და საზოგადოდ ყველასი მკვებავე და ქვეყნის სიმდიდრის ბურჯი ჰყოფილა. სხვები კი,

ერთი ოდენ, მხოლოდ მუშებისადმი შემწე.

მარტო ჩვენთვის არ ვმუშაობთ,
სხვისიც გემართებს სამსახური,
ბატონი გვყავს ვართ საწყალი,
უპატრონო უბედური!

აკაკი წერეთელი.

შეუძლია თუ არა, მხატვარს, მწერალს, მილიონი ფულის პატრონს, როცა ის შიმშილით გამწარებულია, მაშინ ან დახატოს, ან დასწეროს, ან ივაჭროს??? არა. არ შეუძლია, როგორც ორთქლით მატარებელი რკინის გზებს და ზღვის გემებს, უწყლოდ, უშემო და უცეცხლოდ მიმოსვლა არ შეუძლია, ვერც ხორციელი ადამიანი უჭმელ-უსმელი ვერ შესძლებს, არა თუ მიმოსვლას და საქმის გაკეთებას, — ლოგინშიაც სიცოცხლეს; ამიტომ მიწის მუშა ხალხს წმინდანი და მართალნი აქებს, რადგან ისინი მიწის მუშაობით ასაზრდოებს მილიონობით კაცთა ნათესაობას და თავის თავსაც ინახავს: ბოროტება-ცოდვისაგან

ყოველი სხვა ხელოვნება, გინა ნი-
ჭიერება—სწავლა—მეცნიერება, ზოგიერთ-
ში გააჩნის ცოდვის მოთქრებას, ამაყობა,
უღიარობა, უსამათლობას, შურს და მტრო-
ბას; ხოლო მიწის მუშა ადვილად ასცილ-
დება, ვითარ იგი: მატყუარობას, სხვის
ქონების მოტაცებას, ჭორიკანობას და
სხვას ყოველ სენს უსაქმო კაცისას; რად-
გან ის, დილიდგან დაღამებამდი ჩასცქერის
დედა მიწას და გულ-აღმა აბრუნებს უფ-
ლისა მიერ კურთხეული ხელებით, იმ მი-
წის ბელტებს საიღამაც მოყავთ „პური
ჩვენი არსების“.

ვინ არ იცის, ყოველი ოსტატი, გი-
ნა, რომელიმე ხელობის კაცები, ასაზრ-
დოებს, მხოლოდ თავის ხელობას, ანუ
თანამდებობას; მიწის მუშა ხალხი არჩენს
—ასაზრდოებს მთელს ქვეყანას, საზოგა-
დოდ ყველას: მშრომელთა და არა მშრო-
მელთა, როგორც ქვეყნის სიმდიდრის
ბურჯი... ვისაც, ცოტათი მაინც თვალ-
ყური უდევნებია, მიწის მუშას უფრო აქვს:

ჰეშმარიტი და სამართლიერი საზრდო ნა-
შრომთაგან ხელთა მისთა, არა მარტო
თავის თვის, არამედ ყველასთვის, მდიდა-
რი და გლახაკისთვის, მოკეთის და მტრი-
სთვის.

„ჩვენი ჯაფით მონაყვანი,
სხვასთან მიდის საზრდო პური,
შინ ცოლშვილს შიმშილი გვიკლავს,
მაგრამ ვინ მიუგდოს ყური?“

აკაკი წერეთელი.

როგორ არ უნდა შეიყვაროს კაცმა,
ამისთანა მადლიანი ხელობა? როგორ
იუკადრისოს ადამიანმა, ამგვარი ღვთის
მოსაწონი საქმე? ანუ, როგორ უნდა
ითაკილოს ეს ყველასთვის საჭირო მოვა-
ლეობა? რომელსაც მუშაობდნენ ის ჩვენი
წინაპარნი, რომლისაგანაც ჩვენ ყველანი
მომდინარეობთ, (ადამი და ნოესაგან).
პირველი წარღვნამდი მიწას თხრიდა—მუ-
შაობდა; მეორემ, წარღვნის შემდეგ, აღა-
დგინა—გამართა: „ერქვანი“ გუთანი, ჯი-

ლლა, არონა, ოქოქა, აჩაჩა, „კინახონა-
ოგაფა“ (ეს უკანასკნელი მეგრულად კავი-
სახნისია), რომლებიც საშვალეებითაც საქ-
მიანი და უსაქმონი, ყველანი ვიზრდებით.
მასთან ნოემ დარგო ვენახი და გამოსწუ-
რა ნუნუა (ღვინო).

განა შეიძლებაა?! სამარცხვინოდ, გი-
ნა სათაკილოდ მიიჩინოს კაცმა, ამისთანა
სამამათ მთავრო ხელობა, როგორც არის
მიწის მუშაობა, რომლითაც ქვეყანა მშვე-
ნიერდება—ლონიერდება, ერთი სიტყვით
მიწის გონივრულად მოხმარება ყველასი
ჯიბის გამტენელი უფასო თვალ-მარგალი-
ტია, რომელსაც ვერ შეედრება სხვა, ხე-
ლობა, როგორც სიმდიდრის წყარო—ბუ-
რჯი.

„ნეტარ არს ვინცა ნაშრომი
ნაყოფთა თვისთა ჭამისა“

დ. გურამიშვილი.

ძველი მოთხრობის წერილები გადმო-
გვცემს, რომელიმე დიდმა ღირსეულმა კა-

ცებმა, აირჩიეს მიწის მუშაობა, ვიდრე სამეფო ტახტზე დაჯდომა ძლიერ კარგათ შეასრულებს და სასიქადულოთაც გაატარეს ყველასთვის სავალდებულო მიწის მუშაობა. ამისთანა კეთილი ჰაზრისანი იყვნენ: ჩეშკის კოროლი და პიასტი პოლკის კოროლი.

ჩინეთის მეფე, რომელსაც მილიონი ხალხი ჭყავს და ყოვლის ფრით მდიდარია, წესად აქვს: თავის შვილებით და ყველა დიდ კაცებთანად ერთ დღეს სამუშაოდ გამოვიდეს. თავის ხელით შეაბამს გუთანში ხარ-კამბეჩს, მოხნავს მიწას და დასთესს ყანას, — ყველამ ცხადათ და ნათლად დაინახოს, რომ მიწის მუშაობა არის უპირველესი სავალდებულო, როგორც აუცილებელი საჭირო: მეფეთა, მდიდართა და ღარიბთათვის დღიური საზრდოსთვის და სამეფოსი სიმდიდრისათვის. მეორეც, მიწის მუშა, ერისაგან ყოველთვის გამოდიოდნენ ღვთის სათნო კაცები, მაგალითად: გედეონ, ღმერთმა მიწის მუშაობიდან აიყვანა

და დაადგინა ერის მოთავედ, რათა გამოიხსნას თავის ერთ მემამულე ხალხი ისრაილები, მტრის მადიამელებისგან, როდესაც ეს ღმერთმა მას გამოუცხადა, მაშინ გედე, ონ კალოზე იდგა „გამოძეგვდა იფქლსა“ (წიგ. 7. მსაჯ. 6—11). როდესაც წინასწარმეტყველმა ილიამ, ელისეს წინასწარმეტყველად უწოდა, მაშინ ელისე გუთანს მუშაობდა.

ამ სახით, ქრისტეს სარწმუნოების, წმინდათა მამათა შორის უმაღლესი პირები: ვასილი დიდი, გრიგოლი ღვთის მეტყველი და იოანე ოქროპირი, ღვთის მსახურებას—სწავლა—მოძღვრებას შეასრულებდენ თუ არა, აიღებდენ ხელში: ბარს, თოხს და მუშაობდენ მიწას, მით ასრულებდენ უფლის მცნებას; მეორეც, აძლევდენ კეთილ მაგალითს სამწყსოთა, როგორც საუკეთესო ზნე-ჩვეულების წმინდათ დამცველი.

ჩვენს დროში, ამ გვარი კეთილ მიმართულების სანთლით საძებარია, რათა

მკვიდრთა ცხადათ და ნათლად დაანახვონ, რომ გონივრული მუშაობა, ერთის მხრით არის ქყეყნის სიმდიდრე და მეორეს მხრით აღმომფხვრულია ყოველი ცოდვა—ბოროტებისა.

აი, რა კარგა უთხრა, სიკიდილის წინა დღეს სვიმონ ქრისტესთვის სალოსმა, თავის სანდო დიაკონს იოვანეს: უბრალო-ხალხნი მიწის მუშები უფრო წმინდა და კეთილის გულით ატარებენ ცხოვრებას, არავის მიაყენებენ შეურაცხ-ყოფასა, მხარში უდგანან ერთმანეთს ჭირში და ლხინში, ოჯახში, თუ ყანაში, არა ვის დაჩაგვრენ ცხოვრებაში, იზრდებიან თავიანთის წმინდა შრომით „ოფლითა პირისა თვისისათა“. ამისთანა ხალხთა შორის უფრო მადლიანი მოღვაწეობაა, უფრო წრფელი სიყვარულია, ვინემ, რომელიმე მცხოვრებთა შორის!

მე ვნახე ისინი ამბობს წმინდა მამა, როცა წმ. საიდუმლოსი ქრისტეს ხორცის და სისხლის მისაღებად მოვიდნენ, ისე მო-

დიოდნენ, როგორც წმინდა ოქრო.

ასე, ამნაირად განსჯის წმ.მ ღვდელთ
მთავარი დიმიტრიც, მიმართავს ამ სიტყვით:
ნუ გრცხვენია მიწის მუშავ! შენი მდაბალი
მდგომარებისათვის. იცხოვრე ყველაზე უკე
თესი უშიშარი ხელობით—მიწის მუშაო-
ბით „ოფლითა პირისა შენისათა“. —პირ-
იქეთ სასიხარულოდ და სასიქადულოდ
უნდა მიიჩინოთ, რომ ღვთისაგან კურთხე-
ულის თქვენის ხელებით: იზრდება—იკვე-
ბება მილიონობით კაცთა ნათესაობა.

„ვისაც რა უნდა უყვარდეს,
სულ სხვაა ჩემი ტრფიალი:
მიყვარს პირ წმინდა ნამგალი!...
მისი ყანაში ტრიალი!...“

თავი აუკვდეს ზოგიერთს,
რომ იტაცებენ სხვისასა...
საწყალ კაცს ჯიბეს აჭრიან,
ურცხვად ივსებენ ქისასა.

ქორი ვარ, რომ სხვას მოვსტაცო?
რად გავიშავო პირი მე?

გარს შემოვევლე ჩემს გუთანს!
ჩემი სახნისის ჭირი მე!

„ხერხსა, ხელეჩოს, სატეხსა,
ნაჯახ—ცულსა ვენაცვალები.

რაც ჩემი ურმის არ არის,
სახლში არ შემიტანია!
ღმერთმა მაშოროს, რაც ჩემის
ოფლით არ გამიბანია.”

აკაკი წერეთელი

საბერძნეთის ქვეყნის, ფილოსოფოსი
დიოგენი, ბალს—ჰრწყვიდა, არისტოპპამ
(ფილოსოფ. იყო) უთხრა: დიოგენ! თუ შენ
იცოდე მეფესთან ცხოვრება, მაშინ გაუ-
შვებდი მაგ მუშაობას. დიოგენმა მიუგო:
და თუ შენც იცოდე სიამოვნება ჩემი მუ-
შაობისა, მაშინ შენც დაეხსნებოდი მეფეთ
მლიქვნელობას...

დიოგენს ჰკითხეს: რა არის კარგი ამ
სოფელში?

—მიუგო: მუშაობა—თავისუფლება...
ძმებო, ნიწის მუშაკნო! ნუ დავივი-

წყებთ, რომ წმინდანი და მართალნი კაცებნი აქებენ იმისთანა მუშებს, რომელნიც სცხოვრებენ სიმართლით, ერთმანეთში წრფელი სიყვარულით, — და უმანკოს გულით, როგორც სვიმონ სალოსმა თქვა.

ნუ დაგავიწყდებათ ძველი და ახალი გაგონილი და თვალით დანახული შემთხვევა, — ღვთის კურთხევა გადმოვა, იმ ღვთას ნიერი კაცის ნაშრომ — ნაოფლარზე, ვისაც აქვს: მტკიცე სარწმუნოება, სასოება და სიყვარული, ღვთის ყოვლის შემძლებლობაზე. უყვარს მოყვასი და თვისი, რომელსა სძულდეს ძმა თვისი, იგი კაცის მკვლელად აღვიარებულია. (იოან. 1. 3 — 15). ვისაც სიმართლე არ უყვარს — არ იტყვის, ის ღვთისაგან არ არის, ღვთის ვარის მყოფელია. (იქვე. იოან, 3 — 10. გაამართლეთ მართალი და გაამტყუნეთ ცრუ იგი. (მჯუღ. II. 25 — I.).

ამ გვარ სიმართლით უნდა შევინახოთ „ძმობა და ერთობა“, როგორც პოეტმა ჰსთქვა:

კაცი ის არის, ვის გულსაც ესმის
 ციური სიტყვა „ძმობა ერთობა“
 და სიყვარულით აღვსილის გულით
 ღაღადღამილთ მოყვასთ მოეხმარება.

გრ. ორბელიანი.

მიწის ნაყოფიერების შესახებ, ავიღოთ მაგალითი, ქრისტეს სარწმუნოების შემოსვლა მდი ისააკი, აბრამის შვილი, როცა ეგვიპტეში უიმშილი გაჩნდა, წავიდა ფილისტიმელების მეფის აბიმელიგთან — გერარდში, სადაც უნდა დარჩენილიყო (შესაქ. 26—1 2 და 3) როგორც ცხოვრებისთვის საჭირო, ისააკმა დაიქირავა მიწა და დათესა ხორბალი, სადაც მოუვიდა ასი წილი მეტი ნაყოფი; რადგან ისააკი და მამა მისი იყვნენ ღვთის მორჩილი მორწმუნე მონა სცხოვრებდნენ სიმართლით და წმინდის გულით; ამიტომაც ღმერთმა გაამდიდრა, როგორც მიწის ნაყოფით, ისე, საქონელი, ცხვარი და ყველაფრით, ისე რომ ისაკის სიმდიდრე შეშურდათ ფილისტიმელებს

კიდევცა; მაგრამ მტერი რას ავნებდა, როცა ღმერთი მისკენ იყო.

აქ, იქნება ვინმემ იფიქროს: ამ სოფელში ვხდავთ ზოგიერთს „უღვთოდ“ — ხერხით ამალლებულ — გამდიდრებულს; მაგრამ ამაზედ აი, რას ამბობს წმ. დავით წინასწარმეტყველი: „ვიხილე უღრმთო უფროს ამალლებული და აღმატებული, ვიდრე ნაძვთამდე ლიბანისათა, და თანა წარვხედ და აჰა არა იყო!“

ვეძიებდი და არა იპოვა ადგილი მისი, (ფსალ. 5, 35 და 36.) წარმოიდგინეთ, ისევ ისაკი დამისი ყანა, რომელსაც იმ შიმშილობის წელიწადში, მისცა ასი წილი გასაკვირვებელი ღირსების მარცვლიანი თავ-თაველი, მაშინ, როდესაც მთელი გერარადის მუშა ხალხს საშინელი უმარცვლო — უნაყოფო ყანები დაუდგათ!

საიდგან მიიღო ამისთანა ღონე-ძალა ისაკის მიწა-ყანამ?

იმისაგან, რომ ღვთის კურთხევა იყო მამა და შვილზე. (იქვე 5, 12, 13 და 14).

შეხედეთ, თუ რამდენად ნაყოფიერია მიწა-ყანა, ღვთის მოჩილის კაცისა „და განვამრავლო თესლი შენი, როგორც კის ვარსკვლავები, და მოგცეს შენგან დათესილმა მიწამ ნაყოფი, და იკურთხოს თესლისაგან შენისა ნათესნი მისნი (იქ. მუხ. 4 და 5).

ძმებო მიწის მოქმედნო! თუ გსურთ ისაკსავით, თქვენი ნაშრომ-ნათესი ყანების კურთხევა, როგორც იტყვით ხოლმე „ჩვენს ყანებში ღვთის თვალი ტრიალებსო“, მაშინ თქვენც უნდა იყვნეთ ღვთის მოყვარულნი, როგორც სჯული გვიბრძანებს და როგორც ჩვენი ქვეყნის მეფემ ბრძანა:

„ღვთის მოყვარება ეს არის კაცს ყოველი კაცი უყვარდეს, მოყვასი უნდა მოყვასსა ვით თავსა შემოუარდეს“.

მეფე არჩილ.

მართალია, ზოგიერთ შემთხვევაში, როცა მიწა კარგია, თავის დროს კარგა

შემუშავებული, კარგის თესლით დათესილი, თუ ზომიერი წვიმა და ჭაერი აქვს, თბილი ღამე და კეთილი შეზავებული ჰაერს ქვეშე, მიწა მოიტანს კარგ ნაყოფს; მაგრამ თუ ღვთის კურთხევა არ ექმნება, მაშინ ყველა ამაებს აქვს ძალიან პატარა მნიშვნელობა, არ მისცემს მიწა იმდენ ნაყოფს, რამდენსაც მოელის პატრონი!

ყველას გაგვიგონია, ზოგს თვალითაც გვინახავს, მშვენიერი თითქმის შემოსრული ყანები და ვენახები, რომლისაგანაც პატრონი მოელოდა: ცოლ-შვილების გამოზრდა-შემოსვას, ზარალი და ლხინის გასტუმრებას, სხვა და სხვა გარდასახადების თავიდგან მოცილებას; მაგრამ ყველასთვის სამწუხაროდ, პატრონს გამოეცალა ხელიდგან თავისი ნაღვაწ ნაოფლარი და დასტოვა გულ დამწვარ-დადაგული.

რისაგან მოხდება ამნაირი ჭაერის მოვლენა? ხან გვალვა, ხან მეტი წვიმები, ხან სეტყვა, ზოგჯერ თავვი და კალია, ზოგჯერ ძლიერი ქარი და ცივი ჭაერი,

ნაჭირ-ნახულევის გამფუჭებელი-გამანადგურებელი?!

უნდა ვიფიქროთ, რომ ღვთის კურთხევა არ მოგვიწოდებია, არ ჰყოფილა. „ყოველმა სჯულის გარდამავალმა მიიღოს სასჯელი სასწაულებითა და ნიშებითა. (ებრაელ. 2. 2 და 4). მოშიში უფლისათუ განსაცდელში შევარდეს კვლავაც დაიხსნების იგი. (ისოზირაქ. 33 — 1) ამიტომ, როცა საქმეზედ მიდიხართ, ღმერთი ახსენეთ, იმ თქვენი ყანასა „გულ გასავესებად დანამუღსა ნიაემა უმღეროს „ნანასა:„

ძმებო ქრისტიანებო! იყვენით ღვთის სათნო ერნი, უფლის მოშიშნი, როგორიც იყო ისააკი და მამა მისი, და, ღმერთი თქვენი ოფლით მორწყული ყანებს, ვენახებს და სხვ. თქვენი ნაშრომ — ნაღვაწსა აკურთხებს კეთილი და კარგის ნაყოფის გამოღებით. ხომ, ვხედავთ ყოველი სიმდიდრის საფუძველი არის: ხენა თესვა, მიწის გონიერულად შემუშავება — მოხმარება,

როგორც წყარო—მდინარე ქვეყნის სიმ-
დიდრისა, მაშ აქედამ ყველასთვის ცხადი
და ნათელი უნდა იყოს: ქვეყნის სიმდიდრე
სიღარიბე თქვენზე ჰყოფილა და არის და-
მოკიდებული კიდევცა..,

ერთად ჩვენთან, თქვენ ხართ მოვალე
შეუსრულოთ, ღმერთს, ის რასაც ითხოვს
თავის ერისგან. მაგალითად: ძველი სჯუ-
ლის ხალხს უბძანა: შეინახეთ უქში დღეები
გეშინოდეს წმინდანებისა ჩემისაო; თუ ჩემი
მცნება—და დარიგებისა მებრ იცხოვრებთ,
მაშინ მე მოგცემ თქვენ წვიმას კეთილ
შეზავებულის ჰერით, რათა მიწამ მოგცეთ
თქვენ გულის გასახარებელი: ყანები ვენა-
ხები, ხეხილები და სხვა ყოველი მიწის
ნაყოფი. კალო გაათაოთკარგის ამინდებით
სთველის შემოსვლამდი; სთველსაც მორჩეთ
კარგის დარებით თესვის დრომდი. და თე-
სვის დროს მოგცეთ თქვენი სანატრელი
მუშაობის „ალო“ სჭამდეთ პურსა თქვე-
ნსაო მაძლარნი მხიარულებით, —საქონელი
თქვენი იქმნეს მაძლარნი—მსუქანი. არც

მტერი, არც ჭირი, არც შიმშილი, და არ
სხვა რამ საშიშარი სენი თქვენში არ გა-
ვაჩინო; უშიშრად და მოსვენებით გეძი-
ნოთ. (ლევიტ. 26—3, 45.—7—8 და 10.)

მე გადმოვიხედავ ზეციდგან და გაკუ-
რობებ თქვენ, აღგაორძინებ და განგამრავ-
ლებ თქვენ, დავამტკიცებ ჩემიალთქმას
თქვენთან, მუდამ გამოუღეველი გქონდეს
ძველი და ახალი თქვენი გულის სასიხარ-
ულოდ; მე ვიქმნები მიმოსვლელი თქვენ
შორის და ვიქმნები თქვენდა ღმერთად
და თქვენ იყავით ჩემდა ვრად. (იქვე 11,
21 და 13)

სიმართლენი უფლისანი წრფელ არიან
და ახარებენ გულთა.. მცნება უფლისა
ბრწინვალე არს, განმანათლებელი თვალთა.
თუ ჩემი მცნება—დარიგებას არ შეასრუ-
ლებთ, მეც თქვენი უშიშარი, ამპარტავან
გულს შევაშინებ: ცას გავხდი, როგორც
რკინა, და მიწას როგორც სპილენძი, ფუ-
ჭად ჩავაროინებ ყოველი თქვენი შრომა
ძალას, ყანებმა, ვენახი და ხე-ხილებმა არ

მოგცენ ის ნაყოფნი, რომელსაც თქვენ მოელით. (იქვე 14, 15, 17, 19 და 20).

თუ ამითაც არ შეშინდებით, მაშინ წარმოვაფლენ თქვენზე სიკვდილს მტრის ხელით, იქამდი, რომ ათი დედაკაცი ერთი თორნეში პურს აცხოვდეს, თქვენ წონით გაძლევდენ და ვერ გაძლეთ თქვენი ნაოფლარით. (იქვე. მუხ. 25, 26 და 27).

თქვენი არა წმინდებით და უსამართლოებით, თუ გამარისხებთ, მაშინ ისე გავაფერანებ თქვენი ნაშრომ-ნაღვაწი ქვეყანას, რომ მტერთაც კი უკვირდესო; ამას უბრძანებს უფალი ღმერთი ძველი ისრაელებს (ლევიტ. 26—28 და 32). ხოლო ჩვენს ქვეყანას და ერთობ ყველას, ღმერთმა გვაშოროს მსგავსი რისხვა, თვისის კაცთ, მოყვარებითა.

შენ გესვიდეს მამანი ჩვენნი,
 გესვიდეს და იხსნენ იგინი,
 შენდამი ლალადებდეს და ცხონდეს,
 შენ გესვიდეს და არა რცხვენა...

ჩვენ, უფრო უნდა გვეშინოდეს ღვთისა ვინემ კაცთა, როგორც ამას მოციქული ამბობს. (საქ. მოც. 5—30). გვეშინოდეს მისი, რომელსაც შეუძლია სოფლის აღზრება და სიკვდილის შემდეგ ჩაგდება გენიასა მას (ლუკ. 12.—2 ვ და 4). ამიტომ უნდა გაიკითხოთ თქვენი ნაოფლარისაგან მათხოვარა. მოწყალება კაცს სიკვდილისგან იხსნის და ცოდვათაგან განსწმედს. (ტობ. 12—9 და 10).

აი, როგორ ბრძანებს უფალი; გაყიდე მონაგები შენი და ამისგან მიეცი გლახაკთა და გექნება საუნჯე ჩემთან ცათ შინა, (მათ. 19—21.) ვინც ამ სოფელში თავის მონაგარისგან, ღარიბ-გაჭირვებულს, გლახაკს მოწყალებას მისცემს, ის თვითონ ქრისტე ღმერთს აძლევს: რასაც თქვენ, ძმათა ჩემთასა უყოფთ იმას მე მიყობთო. (მათ. 25—40.) რომელსაც უყვარდეს მოყვასი თვისი, სჯული აღასრულა. (რომ. 13—7 და 8). გვიყვარდეს, როგორც ღმერთი და მოყვასი თვისი, ისე სამშობლო-

მიწა-ქვეყანა, როგორც ჩვენი მშობელი და
გამზრდელი...

სამშობლო დედის ძუძუი
არ გაიცვლების სხვაზედა;
როგორც უფალი სამშობლოც
ერთია ქვეყანაზედა!...

რ. ერისთავი

ასე ამგვარად, ცა და ქვეყნის ჰაერის და
ბუნების, მზრანებელი ღმერთი აკურთხებს
თქვენი ნაშრომი—ნაოფლარი: ყანებს,
ვენახებს და სხვა, მიწის ნაყოფთა, თქვენი
გულის გასახარებლად, როგორც პოეტმა
სთქვა:

„ყანაო, ქვეყნის სამოთხევ, გლეხის
დიდებავ ყანაო!

ცისკრის სხივებმა შეგმოსა და ნამმა
გადაგბანაო.

დილის ნიაემა დაგქროლა, აღწრსით
გითხრა ნანაო,

ჟუჟუნა წვიმამ ზედ დაგკრა, ზურმუ-
ხტად აგამწვანაო;

ზედ უფლის თვალი დაგყურებს შენი
 ბარაქა ბრძანაო,
 აგშორდეს გვაღვა და სეტყვა, მოსა-
 ვლის გამოცანაო.
 ყანაო! ოქრო, ზურმუხტო, ყანაო,
 ჩვენო ყანაო!
 მაღალმა ღმერთმა აკურთხოს სხვაც
 ბევრი შენისთანაო.

აკაკი წერეთელი.

ძმებო ქრისტიანებო! არ იქმნება უმნიშვნე-
 ლო განსაკუთრებით თქვენთვის, როგორ-
 ც მის მიწის მოქმედთა, აღვიხსნათ აქვე, თუ
 რისთვის დაუწესა ღმერთმა, თავის ერს სად-
 ღესასწაულოდ პირველი რიცხვი ენკენის
 თვისა, როგორც წლის ახალი ნაყოფის
 შემოსვლის დრო.

ღმერთმა, რომელმაც ცა და ქვეყანა
 დააფუძნა, ჟამნი და წელიწადები დააწესა,
 მოსე წინასწარმეტყველის პირით უბრძანა:
 მეშვიდე თვე პირველი რიცხვი ენკენის
 თვისას ხალხმა შეისვენონ — იუქმონ, რო-

გორც მაგალითად: მეშვიდე დღეს თვით, ღმერთმაც შეისვენა ქვეყნის შექმნაში, რომელსაც აქვე, მოგაგონებთ: 1, დღეს შექმნა ნათელი. 2, დღეს ცა მესამე დღეს გაყო წყალი და მიწა, — უბრძანა ამოსვლა იმ მცენარებს, რომლებიც ადამიანის გონება — თვალს ათას ფერად ასიამოვნებს და ასაზრდოებს, 4, დღეს შექმნა: მზე, მთვარე და ვარსკულაეები, 5, დღეს თევზნი, მფრინველნი, ყოველი ცხოველნი და ბოლოს კაცი. 7, დღეს თვითონ ღმერთმაც მოისვენა, მით მაგალითი მისცა ადამიანს, თორემ ღმერთს, რა დაღლიდა, როცა რასაც ვხედავთ ყველა ამებისა შექმნაზე შვიდი სიტყვის მეტი არ დასჭირვებია, მხოლოდ ბრძანა: იქმნეს ნათელიო და იქმნა, იქმნეს ღამეო და იქმნა კიდევაცა, და სხვანი. (შექმ. 1—3 და 5) ასე, ამსახით ხალხს დაუწესა ექვსი დღის მუშაობა. და მეშვიდე დღეს დათვის მოსვენება და წმინდათ შენახვა ღვთის ვედრებაში (ლევიტ. 2—3—23.)

აი, კვლევ თუ რისთვისაც არის დღესასწაულობა? ამ თვის პირველს დაპატარავდა ზღვა—წარღვნა და ამ დღეს დაღვა არარატის მთეზე ნოეს კიდობანი (შექმ. 8—4) 2, წინასწარმეტყველი მოსე მეორედ გადმოვიდა სინას მთიდგან და მოუტანა ხალხს სჯულის ფიცარი. 3) ამ თვეს გააკეთეს ებრაელებმა სალოცავი კარავი. 4, ამთვეს შევიდა დიდი მღვდელთ მთავარი წმ. წმინდათაში მსხვერპლის შესაწირავად, 5, ამ თვეს ერნიგაიწმედდენ სვინიდის წლის ნაქმარი ცოდვისაგან. 6 ამ თვეს შეკრიბა სოლომონ მეფემ, ყველა უხუცესი ისრაილები, რათა მისგან აშენებული დიდი—საოცარი ტაძარში დაესვენებია სჯულის კიდობანი: „რამეთუ აღივსო დიდებითა ტაძარი“, (მეფეთა. წიგ. 3.8—10.) 8, ამ თვის პირველი რიცხვიდგან იწყებოდა: პირველი სჯულის წელიწადის პირველი რიცხვი—ახალი წელიწადი.

ამ დღეს, არათუ ხალხს აღუკძალა მუშაობა, არამედ თვით პირუტყვთაც: არ

ამუშაონ, არც ხარც, არც ვირი, არც მო-
ხნან, არ ღათესონ, არ შეკრიბონ ხუვი-
ლი — პურის თავ-თაველი, არც ყურძენი,
არც ხე-ხილი და არც სხვა რამ მიწის ნა-
ყოფი. მისთვის, რომ პირველი დღეა ენ-
კენის თვისა; ე. ი. მეშვიდე თვე მარტი-
დგან, როდესაც შექმნა ყოველივე, რასაც
ვხედავთ; ამიტომაც ღმერთმა ასე გააჩინა
მეშვიდე თვის თავზე შეისვენოთ — იუქმოთ
ღვთის ვედრებით, როგორც წლის ახალი
ნაყოფის შემოსვლის დრო.

ამ სახით ჩვენი წმინდა ეკლესიამაც
მიიღო დასაბამი დასაწყისი „ინდიკტიონი“
პირველი რიცხვი ენკენის თვისა. პირველი
მსოფლიო კრებაში წმ. მამებმა დააწესეს,
ეს დღე შვიდი თთვის თავი ყოველ-წელ
ეკლესიური წესით იდღესასწაელონ; ღმე-
რთი ილოცონ ვისიც ვალია: „ილოცვი-
დეთ ძეთათვის ისრაილთასა და ყოველთა
ცოდვათა მათათვის,“ (ლევიტ. 16 — 34)
და ილოცონ ყოველთათვის ჭკრებულთა
ძეთა ისრაილისათა და მიეტეოს მათ.

ახალ აღთქმაშიაც ნათქვამია: ილოც-
ვიდეთ, როგორც თავისთვის ისე ხალხის-
თვის (ებრაელ. 5 — 3). ითხოვდით და
მიიღოთ „რაოდენიცა ჰსთხოვოთ მამასა
ჩემსა სახელითა ჩემითა მოგეცეს თქვენ“
(იოან. 16 — 23 და 24.) „რასა გძინავ?
აღსდექით — ილოცეთ, რათა არა შეგვიდეთ
განსაცდელსა“ (ლუკ. 22 — 46). ყოველი,
რომელიც გარდახდების ქრისტე ღმერთის
მოძღვრება დარიგებას, იმასთან ღმერთიც არ
არის, და ვინც ქრისტეს მოძღვრებას ასრულ
ებს, იმასთან ძეცა (ქრისტე) და მამაცა
არის. (კათ. II. იოან 1 — 9).

ასე, ამ გვარად, უფალი ჩვენი იესო
ქრისტე, პირველ ენკენისთვის შევიდა
პირველად ურიათა შესაკრებში, სადაც
ურების მოძღვრებმა პატივსაცემლად იესოს
მოართვეს ისაია წინასწარმეტყველის წიგნი
წასაკითხად, წამსვე გადაუშალა იესომ ის
სტრიქონები, სადაც ეწერა: „სული უფ-
ლისა ჩემზედა, რომლისათვისცა მცხო მე
მახარებელად გლახაკთა, განკურნებად სნე-

ულთა, ქადაგებად, ტყეთა განტევებისა, ბრმათა თვალების ანხილისთვის, ცოდვათა მიტავეებისთვის, და წელიწადი უფლისა, "შეწყნარებული". (ლუკ, 4—16, 17, 18, და 19.)

აქედგან დაიწყო ქრისტეანეთა თავისუფლება, ამ დღიდგან იწყება ახალი სჯული და ახალი წლის დღესასწაულობა. სჯულის მდებელმა ქრისტემ ამ დღეს გამოუცხადა ხალხს თავი და დაუწყო ქადაგება ყოვლად ტკბილის და მშვენიერის ბაგითა თვისითა: კაცთა ნათესაობათა ცოდვისაგან გამოხსნისთვის (II კორ. 3—3. ებრ. 4. და 14. კორ. 3—11 და 17),

ღმერთ კაცი იესო, ჭეშმარიტი მქადაგებელი და მოძღვარი არ ეძებდა: ოქრო, ვერცხლს და სხვა ქვეყნიურ — დიდებას; არამედ ყველასგან ეძებდა — ითხოვდა: ა) სარწმუნოებაში კეთილ მაგალითს — მოქმედებას. ბ) მართლ — მადიდებლობაში, მტკიცე — ძლიერს ღვთის სიყვარულს — პატივისცემას. და გ) ერთმანეთში — კაცთა

შორის, გულ — წრფელი „ძმობა — ერთობა“ სიყვარულს. ამაზედ წმ. დავით მეფე ამბობს „უფალი ჩემი ხარ შენ. რამეთუ კეთილთა ჩემთაგან, არა გიხმს შენ“ ე. ი. ჩემი ქონებისაგან არაფერი არა გსურსო (ფსალ. 15 — 2.) მართალია. ღმერთს ჩვენი ქონებისგან არაფელი უნდა; მაგრამ ამის სამაგიეროდ დაგვიწესა, საზოგადოდ ყოველი ადამიანისთვის სასარგებლო: გვიყვრდეს მოყვასი, როგორც თავი თვისი. თუ ვინმე სესხად გთხოვდეს პურს. თუ ფულს, მუქთადაც მიეცი შეძლების გვარად რათა მით ძმამა და მოყვასმა იცოცხლოს შენთან, და მაშინ აღავსოს ქვეყანამ საუნჯენი კეთილითა ნაყოფითა: პურითა, ღვინით, ზეთით, საქონლით და ყოველ გვარი მიწის ნაყოფითა, — სიმრთელე და მშვიდობაც იქმნეს თქვენშიო. (იხ. ლევიტ. 25-17, 18, 19, 34).

გიყვარდეს ღმერთი და მოყვასი საქმით და არა ცარიელის ენით, როგორც იოანე ღვთისმეტყველი და მახარებელი ამბობს: „შვი-

ღნო, ჩემნო! ნუ გიყვარნ სიტვითა, ნუცა
ენითა, არამედ საქმითა და ჭეშმარიტებითა“.
(იოან. 3 — 18).

ვინცა თქვა: „ძალით, ტაცილით,
ნუ რა გინდა რა სხვისიო,
და გწამდეს კაცო, მოყვასი
ვითარცა თავი თვისიო.

ვინც ელიდა ფეხთ უმოსელი,
არა ვის ჰქონდა რიდება
და დათმო მოძმეს გულისთვის
ამ ქვეყნის ავლა დიდება“

აკაკი

ღიად ასე ამ მცნებით, კაცს უნდა ცხო-
ვრება, ცხოვრებისათვის საჭიროა: სახსარი
ღონის ძიება, — ხომ მოგეხსენებათ, ღონის
ძიება ზოგიერთი ბოზოლაების გარდა უშ-
რომელად, უჯაფოდ არ შეიძლება...

ამათი, თუ იმათი ღონის ძიების საძირკველი
— ბურჯი — ცხოვრების წყარო, ისევ და
ისევ, ის თქვენი მტკიცე — მაგარი მშრო-
მელი და გამჯელი ხელებია, რომელიც არ

თხოულობს ქრთამს: ხენა — თესვისათვის...

მხოლოდ, ითხოვს: გარჯას, ჯაფას და მეურნეობის ცოდნას, მაშინ, პირაქეთ გვაძლევს ოქრო და ვერცხლს მილიონობით, დაუთვალავ თვალ — მარგალიტს.

ძმებო ქრისტიანებო, მიწის მოქმედნო! ცისა და ჭვეყნის, გამჩენმა ღმერთმა მოგანიჭოთ: ცოდნა, შეძლება, ძალა, რომ მიწის გულის სიმდიდრის უხვევით გონივრულად ისარგებლოთ, — მუდამ წელ აკურთხოთ თქვენთვის პირველი ენკენისთვე, როგორც ახალი წელი და მიწის ახალი ნაყოფის დრო, დაატკბოს თქვენთვის თქვენგან ჯაფით, ოფლით მოწეული მიწის ნაყოფნი, ასე, რომ თქვენი ყანების და ვენახებიდგან: ქისას იტენდეთ ოქრო — ზურმუხტით და თვალ მარგალიტით.

ზეციურ განგებამ აკურთხოთ თქვენი: მხნე და გამრჯელი, მშვიდობის მოყვარე, მხვენელ — თესველი ხელები, — მოგანიჭოთ სიმთელე და ნაყოფთა უხვევა დღე გრძელობით და წმინდათა ანგელოზთა თვისთა

თქვენ შორის დაბანაკებით; ხოლო დედა მიწას, თქვენ ყანებს არ მოაკლოს თავთავის დროს ზომიერი წვიმა-ცვარი, კეთილ შეზავებული ჭაერი — ურემზე ასი კოლინა-ყოფის გამოღებით, რათა მის მიერ წყალობასა მიმთხვეულნი, კეთილის მყოფელსა ღმერთსა ჩვენსა, დიდებასა შეესწირვიდეთ, — ეთხოვოთ კვლავაც, თავის უტყუარის სიტყვისამებრ: უკეთუ ორნი თქვენგანნი შეითქუნეს ყოვლისავე საქმისა, რაც ითხოვონ ეყოს მათ მამისა ჩემისაგან ზეცა თასა, „სადაცა იყვნენ ორნი გინა სამნი შეკრებულ სახელისა ჩემისათვის მუნ ვარ მე შორის მათსა“ (მათ. 18—19 და 20).

„ითხოვდით და მოგეცეს თქვენ: ეძიებდით, და ჰპოვოთ; ირეკდით და განგელოს თქვენ“ მამან ზეცათათამან მოსცეს კეთილი, რომელნი სთხოვდენ მათ, „(მათ. 7—7 და 11).

ღმერთო! მოხედე ქვეყანასა და დაათრევე იგი განამრავლე გამდიდრება მისი,

განუმზადე საზრდელი მათი,
 განამრავლე ნაყოფი მისი,
 ცვარითა მხიარულ იყოს ჯეჯილი მისი,
 აკურთხო გვირგვინი წელიწადისა სიტკბოე-
 ველნი შენნი აღივსნენ სიპოხითა, | ბითა
 განაპოხნეს შვენეირება უდაბნოსა,
 და, სიხარული ბორცვთა შეიმოსონ,
 შეიმოსნენ ვერძნი ცხოვართანი,
 და ღელეთა განამრავლონ იფქლი,
 სიხარულით კმაყოფილნი
 ერნი შენნი ივერმი
 ლაღადებდნენ და გალობდნენ...

მღვდელ—მონაზონი კალისტრატე.